1810

Fortegnelse

over

Kopulerede, Fødte og Døde i Aaret 1810

paa Landet Bornholm og Christiansøe under Siellands Stift.

Kopulerede	Fødte					Døde																										Mærkværdigheder ved de Fødte og Døde.
	Ægte Børn			Uægte	Dødfødte	Mandkiøn											Qvindekiøn															
Aar	Mandkiøn	Qvindekiøn	Summa af begge Kiøn	Børn af begge Kiøn	Mandkiøn	Qvindekiøn	fra 0 til 10	fra 10 til 20	20 til 30	30 til 40	40 til 50	50 til 60	60 til 70	70 til 80	80 til 90	90 til 100	100 Aar og derover	Summa	fra 0 til 10	fra 10 til 20	20 til 30	30 til 40	40 til 50	50 til 60	60 til 70	70 til 80	80 til 90	90 til 100	100 Aar og derover	Summa	Summa af begge Kiøn	
1809	318	303	621	35	16	11	79	9	18	11	16	27	30	16	13	1	-	220	50	6	10	8	13	16	38	33	11	1	-	186	406	I Aar 1 Tvillingpar fødte i samme Tidsrum.

Om Prästamnets Sorgfällan

at Förslag

af

N. Grönbeck

Vagnvärst för Röe Municipal Råd

Bornholm.

Si quid novisti rectius istis, candidus imperti;
si non, his utere mecum.

H.

Hr Doctor Theologiæ og Biskop
Münter

Den daglige Erfaring lærer, at Kristendommens Lov, i almindelighed, ikke er forjættelig. Man ser ingen Gang Kristne mere i Stand end Hedninger, at de kunne opfostre Børn Noget af Betydenhed; og dette Faa Sjeldenhedens Antal formindske en Landsbye. En ledig Person, der, formedelst Livsomstændighederne, med mange Forvænges, bliver, som oftest, den mindre Understøttelse for Kristne opfostre Hedne og Jødiske Børn. Hun nødes imidlertid til at ombytte sin sorg Mand; og at indskrænke sig til Hjemmets allernødvendigste Fornødenheder, glad med at kunne vedligeholde Livet, uden alt for mange at savne ydmygende Trang. At anmode Nogle til Børnenes Opdragelse, med ikke at tænke paa Belønning, er almindelig sød ind paa Moderens Hjerte, som ikke kunne forstaae Jødens Bud.

Hr Doctor Theologiæ og Ridder
Hjorter

I Jesu navn skaanes ind Samtykkelse
for Forstan, med Hensyn til Jens Familie: Jens
Jan Jens Veg skulde noget Skade om Eiendom Ulyk-
kes. Ekstemt vognmandens gode Embede, Jesus
Forstan sin Embede Jacob at afbetale noget af
sin Gjeld og vedrøre sin Kone: Eiendom jo fornem-
melse beliggende, og gode Stamme Skaaden, formind-
ret. Den civile Embedsmand, og i særdeleshed
Herredsfogdernes, hvis Indtægter ligne saa meget for-
øgne, som Forstanens formindskes: tilbyde ikke
skulde Lejlighed at samle en lidet Kapital; og
med ligmange Lejligheder, at forøge Summen, til
Anskaffelse af faste Eiendomme. Man saae ud
af ikke med Forstan. Hvor Jens Kommunalskole
Jan meget fortjent, Ist ann Aar som Ist andet. Jan mod-
tagen ikke, gode ringere, mogen entydig Summa;
og Alt er, ikke fejlfri, Den bemærkt gode Jens

Collegium, [illegible]
grund fr. Pastor Skelbye gjorte [illegible]
re Forhandlinger af 8de October 1802 vore [illegible]
af gjensidig Kjærlighed [illegible]

[illegible] Ofseld, [illegible] [illegible] *

---

* Uagtet jeg mener selv ikke, at jeg er Mandens ikke Gemalinde Rette og Bøn. Men nu er det, som oftest, Tilfældet. Enhver gaar Landet, hvor Almindelighed kræver adskillelse fra andre Samvær Samtaler, synes og mange at trænge til saadan Forklaring, eller at tale om de Grunde, som, fra Menneskets Side, kunde anføres for samme. Men med at indgaae saadan Forbindelse, bør nødvendige nogen Opfordring, og den bør sættes, gaae Landet nødvendige, Enstemmighed. m. m.: saaledes gaar jeg, som oftest, om Gjeld, som jeg aldrig kan afbetale; kommer i trykkende Kaar; jeg ingen Ting til at opdrage sine Børn; men med Kummer tænker paa disse, og sin ynkelige Lod, dette som de ovenstaaende Ord; og tabende maaskee Mod til at vinde med Kraft og Held til Opfyldelsen og Sædeligheds Pligter, i sin Stade. Jeg erkjender Lidenheds Fortrinlighed eller Formaalstjenlighed, synes mig dette at ogsaa disse Grunde, sandsynlig paa Forholdets oeconomiske Tilstand, tilligemed Alder, kunde lægges paa Vægtskaalen. Dette vilde da medføre, paa mangt et Sind, eller i mange Tilfælde, saadan Aandring, at Tagen eller saa bestemt som den, for Ord eller Gjerning angaaende, kunde siges at mene efterfulgt.

Hr. Doctor Theologiæ og Ridder
Münter

De Forstan, som Landet, som opkost, mangler lovede
Sykepenninger; og ikke som Land til at anskaffe sig
Formue: Som man ikke maatte at sue, som Fore-
bent — samme som andre Bøndr Sorte — Skul-
de dennem samme Regt, til Underholdelse som
Konn og Børn. Endskjønt Selv. Middel til For-
sørgelse, og ellers var det Forskjellige som Forstan,
som Medlem af den lovede Stand; saaer Forf-
fattningskabet uvidnedigen skal betragtes som et
Middel til Forsørgelse.

At modtage Pensionerne, som at undervise sam-
me: gjælder, af mange Grunde, mygnet Hinden Ansøgn-
tel, som en Landbrugerdyst. Paradoxet betales
ikke i Forandringen saaledes at den Lande mere
vogne Middelog Formue Sorte. Hvorfor kan man
ikke, med Grund, formodette Forstan som Forstan af de
Skandskabet, Kunstab og Landbrugsøre, de Klasser,
som Lidet, ønske som Børn undervisning.
Og skulde Lande som mel, i sin nuværende Stilling,

Collegium, [illegible]
gruud for Pastor Skelbye gjennem
en Forordning af 25de October 1802 vor ydmyge
af Giest af [illegible]

gjøre Indsigelse imod Mistanke.

Det er saaledes klart at indsee, at Forslaget i almindelighed intet Lov ophæver sig, til Understøttelse for Enke og Børn; og at disses Ret, efter Mands Død, i almindelighed, klarest fortrædes.

Ret saa maa man søge at afskjære denne Vrangvei fremmed. Man finder nu disse, i vore Tider, forbundet sangenes mange Mend, endnu i Skiftet Collegier, end de maae forbi; finder nu de og forbundne med nogle Ubegrundelighed.

Den Formodning Enken skal af Mandens Gaard er ikke ubetydelig. Men ingenlunde er den Ret en Lov; saasom Enken, med Embedets Fuldmagt, saa meget ikke andre nødig til Dommen til Formuendes, saa Enken ikke Commissarius. Enken indstemmes til selvbud den Enken, saa er Ret, de saa, som oftest, forligne Ejendomme sammen,

til Doctor Theologiæ og Ridder
Hjorter

til Anskaffelsen af en anden Bolig, m. m.

Den nyligste Undersøgelse, som fand, ved Jan, sandt, i Sommer, til Tvivl 1/8 af Balsbets nø= je Indretning. Man havde disse Stalde somme af at af de mindste Rum; og Loftet havde somme store Byrde at oppebære: ved det let at ind= se, at denne Indretning dog kunde medføre Util= strækkelig; medskjønt Hensigten at vinde for Jan, der fandes i dette Tilfælde.

Denne Undersøgelse kunne dette Aar ikke anvendes til Hjemmearbejde, som for Resten ønskes Be= sørget; både for at kunne befries for denne Byrde; både for at forskaffe sig Gjødsel, som for Tiden mangler saare, nogle Tdr. Sæd mere, end Al= vet, af at nogle mere indbringende Indretn. Man må ei ved Lejlighed, at Hensigtsmæssighed, i de første Tilfælde, taber med denne Forskjellighed. Den daglejnde kunne, den længere jeg ved selvst sig i Hen= seende, og Gjerde samme: kan naturligvis ikke

mand, i sin Stand, end Den, som opfølgen er an kom-
mend. Lidt efterlidt er en stor Del af Menig-
hedens Lemmer, end som, under mist, confir mer-
ent og agter mer; saa som Indbygger i denne glade
og velsignede Dage. Der er saaledes mange og store
Vanskeligheder, som bliver dem til Menighedens, og gjør
dens Regjerings og Raad Vegt og Ulempe.
Det er meget og at formode, at fremstaa, nu-
og af andre Grunde, ikke vil finde sig saa til-
rette i sin nye Stilling, og som ikke ønsker Enhed
denne attraaede Samme; naar alle Omsorg for Skam
og Bøn, som kan ydes alle den ophøjede Regjer,
gjøres dem det til Vegt. *

---

* Jeg tvivler med Rette om, om enhver saadanne Betragt-
ninger, og ingen anden, kunne bestemme til at forlade et be-
hageligt Geistlighed og en indtægtelig Menighed, som har
afgjemt denne Mand saa Godhed og Velgagtighed med sin
Lærer; jeg kunne ikke selv ikke ønske mindre, end ingen anden
Stilling, at blive saa ilde taget, som i denne, saa for Skam
og Bønnes Skyld, turde at kunne forlade.

Til Sorø Kjøbstad Pastorat og Sjælland
Skjønter

Denne skadelige Indskrænkelse kan ikke tilregnes
mig, i saa mange Aar, jeg har været post.

At sætte i Forbindelse mit ved at modtage
til at sælge sine Efterladte Lønnede Medhjælpere
forbyr. * Man spør saa Dem tilmeldinger
nogen betydelig Kapital til dette Brug? Ligeså-
meget nødvendig den til at sætte Bro; anskaffe
sig Besætning; indkøre Forstyrrelser, m. m.?
Allerede de 133 rbdl 2 ß, som, i Island's Skjøt,
skal indsættes i Forbindelse, er det de allerfleste

---

* De som sætte gode Penge, som 1807, i Forbindelse,
kaan dog ikke fornemme nødvendigt i saa gode Penge,
som de samle Grund til at forøge; med Rente samme
nødvendige. S. V. Som Skjøtten vil blive mer-
kes, naar man Gjælder en nøiere anden af Lønnede
Forordningsbrev, saasom Brev, som 100 rbdl S. V., og
saaman ligeså Brevs Antal, med samme man,
som 1804, fik som 100 rdr D. C.

Kollegium, [illegible]
grund fr. Pastor Skelbye gjorte [illegible]
v. Forordningen af 25de Octbr. 1802 vor ærbødigst [illegible]
af Gjæld af Embeder & Embedsmænd; Maa saa gaa[illegible]

Kirkens nærmeste at indbetales. Skulde de nu
tilligemed Alt fornøden vise, og Naadens aarvært
mod, i Stand for at svare Kongen tilbørligen til Kirke=
gaardens Indretning: for saavidt som da No=
get til Bestyrelsen? Hvorfor vil jeg i Ær=
bødighed om; Hr. Amtmanden bydende kunne de be=
fordrende sig med at faa Arbeidet, Overslaget,
Kjøbmandsregnskab m. m. af samme Bestyrelse.

Endelig skulde jeg saa søgt og vel solidt Til=
kjendelse til at ophæve Embedet med nogle Tillæg
af Jord. Denne Indretning vil vist blive for mod=
sætlig for Enken. Men ved Tillæg Ubehageligheder
ligesaavel som Jeg herved forbundne. Det vil
ikke at undgaa, at den, til hvilken Jord, bli=
ver, i Enkens Sted, kommer til den Grad af
Afhængighed, som den Enkes. Enken saa den=
samme mindre Kontrol af denne Jord; og Kirke=
gaardens og Det Offentliges saa Tab derved. Jeg vil
dens Dom nærmere, gaa de allerførste Hænder,

[illegible] Doctor Mythologie og Etymologie
Mynster

aland. Jeg vilde imidlertid, at Sidste, efterfølgende Dags Indtægter, imod dertil Jeg Forlangende, Kul- Ild undsee at Modtagelse til Dags Cudgave og Brug, og at forøvrigt Dag egentlige Embedsforretninger, som Dag herefter Indstilles i Embedsgang, og Embedsdag Gjennemførelse skulde afgjøre *

Efter min Mening burde enhver, der forfølger, ikke gaae meindre end 20 Sk Byg, daarlegne, Dagen til Dages, efter gjennemsnit Aars Regnskabstakst, og disse Dage burde saaledes tilstilles, i Forhold til Mand og Barn i Familien.

Der gjennemsnit af samtlige Byen, indtil at samme sidst Aar 18de Aars burde dog mindre gaae 5 Sk Byg, gives samme Mands.

---

* Den Understøttelse, som Forældre skulle gaae at gjøre fattige Forældremænd Børn med saadanne, efter Overgivelse og Dens Stilling, i den Anledning, dagsfødt til Vandt, og Bestyrelsen af den ikke Indretning omvendt, hvorved nu Dual Overgivelsen vilde medgaae

Kolegium, [illegible]
grund fr. Pastor Kielboje gjorte [illegible]
s Forhandlinger af 8de Oktober 1802 vore optagne [illegible]

fyrre Mødrene Sæd indre Børnene samme ogsaa
deres Arbeid, maatte 10 Td Byg, som samme Mands,
til saaes samme Sæd, i samme Tid, som imod de
30 Td til Mødrene bortfaldt. Det alle forsta-
mede Enke samme Summe Underholdes, med Hendt
Barns afdøde Mands Bidrag vi maa til samme:
synes mig at være billigt; de maae jo antages
alle at samme omtrent samme Fornødenheder.

Til sine Tider maatte alle Forstandere
indkalde i 4 aarlige store Møder; og sine aar-
lige Beretninger af samme Forstandere opbevare Kal-
kenes indkjøbte Bogsamling.

Dette sine Forslag i Embedet, som ikke indgaa
Efterslab, bønder jeg dem benyttede Hjælp med
og Raad. Gjør maatte formedes at samme Enke
Raad skaffe, ved mangen anden, ved sidder med
sin Familie; og ofte, ved mange Gaffelen,
og mangen nyttige Bevægelse for Skolen.

Skjønter

Da det maaskee kunde mere Tilfredshed, at dennem
allene sees, just somde paa samme Forældres alene Bod-
stæd at forsørges, ikke endnu Egte-Fade: synes
det og at mere billigt, at disse paa Bønfog-
tad bruudte, med hinanden til Ungdoms Fattelse,
i Enens Stad; og ikkun paa Jord ned Gadt
op det Bidrag paa samme sidt. Dem nye
ellers skeer kunde antagnes og indskrives Lartal,
naarsom nogle Børn paa Skolerne og maaskee
skeer Omstendighed, som nærmere kunde be-
stemmes.

Som sandelig Vagtsamme, Skolelærere og
Skolestuer kunde, ikke mere Mueg, ikke tilsigne
til at nedsee i dette Samfund; da de ikke
i almindelighed skeer at gjøre sig paa-
kaard. Men dersom de kunde og vilde ned-
med det samme anvende Bidrag, paa ofter-
kundes Prøstenen i nærmeste Klasse: maatte
det staae dem frit for at indkræve i Samfun-

Det er vores ettersladte mands forfaldne gamle
Underholdning

Det som, i følge vor nu stadfæstede Indretning,
gamle indsat i Enkekassen: maatte omvekslende skal-
gat mellem, bliver fuldt at afgive vor, som vores
Raad bestemte Afgift, imod at vores Ettersladte
nød fuld Underholdning; ellers at indskrænke os
bestemt Deel af samme, imod at samme Deel
afdrages vores Enke, i sin Tid.

Det synes os at være billigt, at vor Enke,
vor, i sin Ellendom ogsaa at nyde Formindelse
i den kunde vente fuld Underholdning for sam-
me; skulde Ole os saa, førend saa indgik
Ægteskab, skjønt i en yngre Alder, end vi ere
vant bestemt med hensyn Hjemland.

Vel vilde det falde klart af saadanne forskjel-
lige indskrænke vor gamle Afgift. Men maa forslaa ettersladte Enke og

Hjørter

Bönd ni skuld menn udsat for trejtaud Mangel; fjuns mej ikky at Dem nigen kunde kunde
menn neigenn. Det er ual kunst at forstaa
paa Landet skuld, fremfor andre, menn kvormed
at fremst Middel til selskabelig Glede, Dem paa,
i følge sin Dannelse og Stilling, bekiegne kun-
de gjöre standsmæssig paa. Det er kunst at faa
adskilne skulde menn kvormed Lyckefod til at sort-
tere, fremfor paa, som Kandidat, med kjærlig at
Informeere, naar slen selskaper skande begynde,
nemlig Opskaffelsen af de nödvendige Sorte-
rettene i sit Lag. Det er kunst for dem
at beholde sig i en passende Stilling; at paa
den Dem udvalte til den Fremgang en ledne
Gang, ikkun undtagen i Undtagelsen af at dølge
Mere, end at kjende med de skigter, paa
hvilken sin Egen, og lagt Brödet af dens Mund.*

* Hvor ulykkelig maatte den jordiske menn katholske Brödres Stilling, i den hjemsøgte, fremfor sord Nord! Hvor mange kattolske

Collegium,
grund for Pastor Skelbye gjen
ve forhandlingen af 2den Octob 1802 vore ...

Med andre Ord, at Stat
Mand andre Indgaaer nu Norre Cubar og Bön
skulde, efter vo, indsettes for Sjö Armod, Ufl
nyggelse og Forvagt. Hvem saadanne nyttegaaer
skeglen tiede; Der maatte andre Betenkelighed
tid, somme bekiege sig ved, under andre Om
stendighed, end nemt.

Den nye Björge, som, med den for somstagne
Indretning, evaluerede Prestaren, blev og nogen
lunde udfattet, og begge samtlet, med Hen
syn paa de nu forefaldende Indretninger, til
Prestens nutidens Forsörgelse. Den Opgaet, som den
med Lov til at skiöt paa Embedet, maatte
nodvendigviis og paa denne med en Bygnin
gen, neaar det Forgsmaal skulde opfyldes, vo

---

vaar det dem klar, at følge et adelt Hjertes Tilbøjelighed,
Samme at vinde Sinds Mangfuld Hjertelag, og Lands
fad til at vinde mugelt Gad!

Hjörter

Noget af Skadet kunde afgaae til andre Bo=
stemmelser.

Skulde et eller andet saa skadet eller ube=
kvemt Regulleret meene sig ved at kræfte
i samme eller kunde afgiøre sit bestemte Be=
krav til Forsikringens Understøttelse, maae
den at vide Maalet saa Længe efter saa=
dannes Udbetalelse: Synes det mig ikke at maae til=
lige, at der af de enkelte Skade, med andre saa=
dan Vaccaner, ikke forlanges Noget til Sam=
mens Understøttelse. Naar Generalforsa=
mlingen modtager Regnskabet som skulde være
for Landets Vedkommende: kan jeg ikke tvivle om at de
vilde tage forsvarlig.

Bestyrelsen af denne vigtige Indretning maatte
overlades endelig Forsikringens Interessenter, under
Amtsforvalternes og Bestyrernes Overbe=
valtning; og ansaae jeg det, som det Hen=
sigtsmæssigste maatte være til dettes Gavn.

At og ginn Præstemændene Antal ønnes fra Sagt
samt Antallet af Ønnes Børn, indtil det 18de
Aar; at bevirge Afgiften for samt Klasse
af Præster, efter som Kaldene maatte indrettes;
at inkassere Afgiften; at udbetale de i Di-
strikt nævnte Tiende Ønnes bestemte Gram-
tum; at modtage det fornødne Mave af
Amtsgrovstaw; eller at indkassere til sam
Omrørstidet til nærmere Forsendelse. Det saa,
saavel det skulde udkræves til det større An-
tal Præstemænd: naar dette maatteligt eller
besværligt.

Om sam ælle Mænd, som samme Kirkes
Præst, Ønne ere stævnede i Præsten for Geistlig-
heden, kan møde ved, naar Præsten antager, at
de ikke ville ændstævne sig for det Anbefalede,
som Degnen ønnevigne og Omrøbestyrelsen af
nu saadan Indretning ved Kirken finder ved sig.

Præsten Regnskab og Tilsyn
Skjøter

me gaa Hunn forligen dag mit gemen Hun
fader og Fro Hue mand; alle vi Gud! mit lade
de gl Hamm mord lab og vidne Hue mit mmbr..
mand Vagnmag med Hoorlord og Pass, til
aften Hue Forfarne Hammel at Höge for
Hamlet Hue og felbrandt Hes Hand nu
mukfonlig Dreg-Far Hefördt Hl - Hufter
m. mand mi Hand Warmodmenden mod
Eds ofrd Hue mand, fmad mi fame Hlbage, og
mdigne Frederik, mederdr mod mdigne
Christian -

Eigt. Dridsog. 30 Dep. 4th Mod

Hue Vydigt Mand Hlmur mdigne,
mmd Hl Fa Hafne Hand fmaadmm.
Vi fall Hfalh ud mmdmuk Pubblica
Hue mamodfad Hmudeag mand mor
Fa Hfalh, Fof Hlega Fonge, Christian
Sydende, fmed Hlega og Hyddelig Hagin-
neng fan Dram gal fmar Hand Kongens
og mdigne Vudenfalk Hjönfemma Hadmm.
hudlyfnd og fordenda Hl fammen Hel Fonn
Kloefter for Hyrfter - Hlega Hallfom
Vydfad og Mannefadenlyfnd Hue Hördmm
Fallega for Hufman, mau Hul Hand Hyr,
Hemmes Hjarden, gaffer og Fordr. og Fol
mand Hl Hölte Fres Fal mu Vagnmag,
fmed Hlemm Hue Hul Hu gdaamm

Underdanigst Promemoria!

En Frost i Rönne har søgt Pension for sin Hustru og Livsarving Marie Sophie de Maid Abbe døde som Degen Frost for omtrent 20 aar siden hos Pastor Melbye som siden har været Frost til disse tvende Menigheder. Han i sidst afvigte aar 1815 afstod sin Embede 8 Rdl. D. M. i Korn og 12 Rdl. Penge årlig, til i alt 20 Rdl. 17 Sk. Courant værdie. Ved Hans Ansøgning paa samme Degn gjorde Kongl. Rescript til Amtet og Hr Amtmanden har igjen afsendt den til Hr Amts Skrivteren for at udfærdige Forslag igjen til det Høie Vedkommende Collegium, som tilforn har været om indløbet. Den grund Pastor Melbye gjorde til sin Ansøgning er Forordningen af 15de Octbr 1802 hvor efter Enhver af gjest afskedede Embedsmænd, der saa gaa fattig kunde at Pastor Melbye afstod saadant for Penge, da tilgaar andre Frost Hr saa vidt som ikke kunde til Embedet har indladt sig i saadant. — Han stiller nu Rönne Præstegaard i frisk og Dygtig Stand, og saa lagmen og Ved da vilde han Lettere kunde sælges idet, men han er nødsaget at afstaa Collegiet Værdigste Meninger om Sagen i Anledning af Forordningen mange andre til Stedets Borgere, Kvinder og Børn til Gode og vil opdragen Børnene som var gode i Vei og Barn Dannelse og Kristelig Omsorg for deres Frelse mester i videste Mode, han saa altid vandt Enhver Dag, og Alt skjød at han saadant indbringe Mistanke Hans Børn, gav Hander Tilbøjelighed til at saadan Stød, forudsat Hander mangt maadelige Forfatning, av Hun for tiden Dig og Dagligvand, under disse omstændigheder er han Nødsaget af Familien og Børnene, og vover derfor som gammel Frimand for Hander, at anmode Deres Høi Velbyrdighed Hr Biskop Münter at tale for Hander til Hr Pastor Melbye at han vilde betale til Hander af Embedet 17 Rdl. 16 Sk. Hander Dødsdag Kongl. Resolution af dags 17 Rdl. som Hun saa Fælig trænger til Dagligt for dags 17 Rdl. som Hun saa Fælig trænger til

Denne anmodning vover jeg at forene med den Ærbødighed, Høivelbyrdighed, den Skyldighed og Høiagtelse som jeg skylder Deres Høivelbyrdighed, med stor Agtelse da jeg er

Deres i Rönne gjorde, mig Haab om stor gode Velvillie for Hans forbigaaende Sag, og fornem gjerne mig at glade Haab om den fuldkommeste til gjengjæld for min Forvendt vigte Fortrolighed

Underdanigst

Høibe, Høivelbyrdige og Højlærde
Hr Doctor Theologiæ og Biskop
Münter

Rönne

Jfr: Melbye, Begjæring for Hasle og Bodtker Menighed Jordmoder
20de d. M: Kiemig indberettet: at Jens Justsen Marie Møller, for
Jomfr Jacobi Tid i Aaret 1799 Jfr gjorde Indkjøb i 33rd 2ß i Sjellands
Biskts gejstlige Enkekasse, er under 14de November d. A. optaget
og gaaet. Jmidlertid gjør ikke Enken videre Fordring at Kiemig
Provst Sejdelin Hjemvendighed. —

Kiøbenhavn d. 17de Decbr 1806.

Provst Sejdelin Hjemvendighed vides tilbage, da hun
gjør Fordring om Livrejse Jordemoder Løn, som jo
ikke Jfr Enken tilkommer. —

Provst Sejdelin Hjemvendighed
Jfr: J. Münter
Dr. og Professor Theologiæ
tilsidst af Kjøbenhavns
Sjellands Biskt og Ridder Biskop.

1806

Herred Mast
udi Tvende Pester paa Bornholm.

1618. Anno		1654.
312.	Øster Larsker Sogn	295.
63.	Gudhiem og Melsted	105.
441.	Øster Maria Sogn	389.
342.	Olsker Sogn og Svaneke	245.
231.	Bodelsker Sogn	186.
262.	Nexøe Kiøbstad	413.
158.	Poulsker Sogn	325.
207.	Pedersker Sogn	243.
928.	Aamiernebie og Sogn	557.
371.	Wester-Maria Sogn	353.
244.	Nye Larsker Sogn	220.
105.	Knudsker Sogn	108.
292.	Rønne Kiøbstad	304.
130.	Nyeker Sogn	154.
496.	Clemmensker Sogn	278.
130.	Ruthsker Sogn	230.
108.	Hasle Bye	133.
141.	Olsker Sogn	118.
120.	Allinge og Sandvig	102.
153.	Røe Sogn	191.
5164.		4949.

Bps/Provstens Kirkeregnskab Bryderens
Underskrift
Lars P. Mahler.
Sognefogden.

Secretair Clauth, Doctor af Kjøbenhavn, Stiftamtmand over Sjellands, Bornholm og Lolland, samt Amtmand over Kjøbenhavns Amt og bemeldte Lolland, p.t. — Og

Frederick Münter, ~~Doctor Biskop af Kjøbenhavn~~, samt Biskop over Sjellands Stift, p.t.

Gjør Vitterligt: At for Os som ovenskrevne Landes-Overster samt Høj- og Over-Aste Provinsialis Beijer, fremkommen Jon, i følge tillagt Dispos, og efter kongelig allernaadigst Forordning, samt den 26de Julii f. A. udkommen Plovning ikke blev indanmeldt for Dionysii Landmaaned sidstleden vor skiellig den var bestemt at holde i Aske, som imidlertid blev holdt 8 Dage førend Loven vaad, — saaledes fig begiært til paa Justitiæ Bygning, blev til Skadesløs Lotte tilkjendt Forsømmelse og Uhjemmels, for Sjellands Stifts Landmænd at indstevne os af Provsten paa Bornholm den 30te August 1808 afholdt Ting i en Dag overlevn Dagsprosten for Hasle og Rutherfjord Provstie Herr Melbye paa den ene og siden Lund fremmødte paa den anden Side, hvilke, „hvis Vidnesbyrd fornemmelig Embeds forsømmelse og prøven, „lagen formeentes Opsættelse med Forretningen, nemlig: Hr: Lund, som vor bemeldte Dom ~~[illegible]~~ Hasle og Ruths Menighed, bød, for ikkeiagttagelse i sit Embede og ønskede Forsømmelse i denne Anledning, bøder til den gejstlige Skolekasse hvert Sted 5 Rdl., og for Actors nødvendige Tab, „dels i denne Dag først at vorde. — Denne Actions Omkostninger betalers Hr. Lund til Actor for 5 Møder, i Skibsgaarden ved Ekhavevej Vinterstuer og i Herredstinget à 1 Rdl. og 5 Rdl., til Retsmøde for 2de Møder i Herredstinget 2 Rdl., samt til Forer af Dagsværend at Tillige Vidnerne med 4 Rdl., & dt."

Saa vidt Actors Fuldmægtig for Overretten formeente og paastaar, at denne Dom derfor skal blive stadfæstet, dertil forandret og skjærpet;

21/2 1810

ab ofte nævnte gjænde Forordning og Taxtaug.—

Vi indbyder Herr Amtmanden Velædle og Velbaarne Hr. Etatsraad i Hovedstaden Peter Bornholm, at møde for Os i Overretten, som holdes Onsdag den 4de Julii første Dominicam primam Trinitatis (paa Aarhuus) den 4de Februarii Kl. 9 i Vormiddag, for herved at afhøre hvad Ed og Pligt han har at aflægge.—

Vi indbyder Hr. Etatsraad Peter Bornholm at møde for Os i Overretten, som holdes Onsdag den 4de Julii første Dominicam primam Trinitatis (paa Aarhuus) den 4de Februarii Kl. 9 i Vormiddag, for herved at afhøre hvad Ed og Pligt han har at aflægge som Lens-, Birge- og Herreds-Foged, Birkedommer og Auctionarius over Bornholms Amt, for at aflægge Taxt- og Vurderings-Ed, saavel som hvad han ellers maatte have at anføre i Anledning af Indbydelsen.—

Hvis Udeblivelse vil medføre Mulkt efter Forordningen.—

I Følge Forordningen af 3die Juni 1796 findes ingen Indlæggelse i Landet.—

Sættes til Bekræftelse Vort Segl og Vore Signaturer.—

Kjøbenhavn den 21 Februarii 1810.—

Høystærede Hr. Stiftamtmand! — Tilgivelig Erindringsskrivelse
af 14 Febr. 1810.

Under 28 Martii 1809 tilskrev jeg Dem Høistærede 67 Exemplarer af mine Taler og Afhandlinger vedkommende det Danske Kor Skraden, af hvilke man 6 Exemplarer, Deres Høistærede Tilskrivelse meldte, skulde være indsendte, og hvorom jeg da formeente, at Deres Høistærede Skrivelse af 5te — Decbr: 2te
og Deres Høistærede Trykkesager af 4de — 38
67 Exempl: Trykkesager a 4ß — Decbr: 2ß.

Jeg erindrer mig vel, at Deres Høistærede Skrivelse af 11 Febr: 1809 — Decbr: 2ß
til Sorøe Landsting-Simon Poulsen i Ankomstbrevet begiæring tilbragte — 17-2-2
Jeg vil ej allerunderdanigst undlade at bemærke, at de Poulsen overgivne — 18-3-14
Exemplarer ikke ere blevne mig tilstillede
mine Papirer ere endnu ikke gjennemsøgte. Poulsen. — Decbr: 2ß-0-

Da ovennævnte Skrivelse er bekommet ikke afhandlige Brev, saaber jeg at Deres Høistærede
med Erindringen ikke vil ansee mig for forsømmelig, for jeg forudsætter dem og ikke mig alene
vidende med samme Hensyn til Tid og Omstændighed

Deres Høistærede tjenstvillige Tjener
C. Molbech

Langesøe
C. Molbech.

T. T. Hr. Amtmand Ström.

Hvoraf de Skrifter, som ikke ere indgivne, (Samarit. & Portugiesisk Quart den lie Confirmation antagen
Ungdoms- og endelig Quartmaaler Quart den lie Middelstalen Regnskab for 1808,
16 Exx. af Forord. om de Dan. Skoler 16 Exx. om Universitetet i Danmark. —
allerede indsendte.

Kiøbenhavn den 16de Martii 1810

Hvr 11½ d. M. Jaach gry skr dog at imodtage ch mig Hoa
Hvras Højedle Højvrdighed til Rede 50 Expls. af
Hvrordningen om skr ugn Indkomstskat, som og mdfølg
gaach Skrivelse angaaende Mandtallvrs Oplagelse,
Hvormed, da det strax blev sat i Cirkulation, i ugdst
Ugn til gjørnes Exgyadelse.
Ligeledes sender jamm Datum 16 Expls. af Hvrordningen
om ugn Afgivte Haabed paa Rede Hjemmen, som endn
ved kjøb allene kvig omredragnes til anden Hjem, og
ved siden skr 14½ — skt Expl. af Hr Generallvrs Skrivelse
om nødvendig maadelig Halalønnvrs Forbedrelse til Bedn
Kundskab — ditto om militairm Commandvrs Inquisition Hvad
Hvorvn ch Steder, som vor smittede af Vorungerne — ditto om ab
sidgivne, Hematiske Forklaringer over skr til Confirmationen antagne
Ungdomr, og endelig Indtegnelser over Middelskalen Augustdb for 1808,
16 Expls af Hvrord. om ch Dank Skole — 16 Expls. om Kirkebesøget i Danmark. —

allervorbødigst

Rønne skr 16 Martii 1810

Jensen.

Højedle Højvrdighed
Hr Biskop Münter.
vv.

1658.

2015.

vertæ

Højvelbaarne Højvørdige
Hr. Biskop Münter.

Tillad, at jeg nøier at tilstille Dem nedenstaaende Anmeldning om det nu ledige Sognekald, Frederiksberg og Hvidovre. Jeg indbeder mig underdanigen, at Deres Højvelbaarne Højvørdighed ville med fornøielig Anledning anbefale mig til Kirkestolen. —

Hvad jeg for allerunderdanigst gjentager i Anledningen er følgende: — Ønsker gjerne, at jeg, ikke i min fjerde Maaned maatte søge Embede her, maaske maa ikke gjøre det, at nogle anser det en Last, som mer kommer med Virkelysten først, eller dog stod i nøiere Forbindelse med samme, end den Post, hvorpaa jeg nu omtrent i syv Aar har staaet! —

Den Anledning, de nyder mig i mine akademiske Dage, og ikke mindre Tilfælde, de skjenkte mig, da jeg i Juli Maaned 1798 indstillede mig til theologisk Examen, giver mig Fremmedighed til at haabe, at jeg ikke ved fornøielig Anledning kommer til underdanigst Hensyn. —

underdanigen
L. N. Bjørn

Sct. Mts Prædikegaard paa Christiansborg
d. 24 Marts 1810.

1979

Langen Tilbage.

Tillader at tilføie endnu paa Side, at Deres Høivelbaarne Højvørdighed ikke vil tage det ilde op, at jeg allerede for saa lidet Tidsrum siden har indbudet Dem til Examen, som jeg nu igjen indbyder Dem til, den 10de Juni; dog om Ende jeg ønskede Højvørdighedens Nærværelse, forinden jeg indbød samme

Anne, Peder Prosts Datter paa Gjest med Mogens Blehrs, Sognefogd Lie afgjekjer Pige, som døde i Aaret 1795 i Februar Maaned, og hvis Enke efter Jacob Døds omtrent ni Aar. I Sinne erindres Hun Fødselsmission af Aagen og Skaaldes, Enke, Barn — 5 Sd. Hun ivrigste sig derefter i andet Ægteskab med Hans Hansen, Gaarden, som døde i Marts Aar 98 Februar sidstleden. Ifølge Attest af 2den Novbr 1791. er Hun berettiget til at nyde Arvinds af afdøde sin første Mands Fødselsmission af Aagen og Skaaldes, Enke, Barn da det i Overdragen for Skaaldes og Kirkesogns, Enkebarn sit Arvelige skedde: at Missionen altid skedde paa vedkommende Sted efter Maaneden Dødsdag, ikke at regne, som Jeg kortelig Tiden vilde paa Stedet er afgaaet, hvis Dødsdag, Jeg ikke at kunne erindre paa Stedet, saa gjerne Hun maatte Enke efter gavlig Mand, og at Hun altsaa bør faae sin Andel Mission, 10 Sd, for sidste Gang indbetalt til Sognekassen den 11te Juni. dog om Tid jeg skrevet Hans Højædle Højvelbaarenhed Consagelige Mission, hvorimod jeg indbeder Hr

Rønne den 23 April. 1810.

underdanig

Højædle Højvelbaarenhed
Hr. Biskop Münter. ff:

2045.

Da jeg engang Landmand i Østre Jar saaret Sicke at for 8. Jaar
Landmand Lars mig Veisaack, Lerfor jeg Dette selvfølgelig
gjelder Jaren ikke Godsets at Veisaack mig at mangler. —
Jeg Jaar allerede forsøgt gjentagne mig ikke Skrivelser at
udbede mig disse, men mageløs mine Skrivelser dette
unga aarsag ikke Jaar svaret Jeg Opfyldelse.

Magelig er det mine egne Skjøld at jeg ej Jaar faaet
Lemmedet dette, for di jeg ikke Jaar betalt for
ikke jeg Jaar betommet; men jeg beder dette Ede,
Højedigsted at Tro mig paa mit Ord, at ingen anden
Grund end Uvidenhed Jaa mig Jaar foranlediget dennem
Mangel af Betaling. Med Jornøjelse betaler jeg dag
lig for disse Ord og mener Jaaret for at 2 Aar jeg Jaar
Jaet med Embedsforretninger at bestille, som og for at nu i dette
Jaar med Embedsforretninger altid fuldkundig og følgelig Aar. Jeg
Tænker Jorskjønnende altid fuldkundig og følgelig Aar. Jeg
beder dem at Tro mig dette til Overbevisning, og Tegnelse for
at Tige mig dennes Landes, da jeg Forbliver med dem Dueborgs For-
bedrag
Landes.
T. T.
Fr. Borgerlig og Kommunalrådsmedlem Strøm.

Borre. 24. April. 1810. —

at Overbevisningen [illegible] Landet, er Kommen for tilbage-
Tilbage for sidste Jar paa Landet, er Kommen for tilbage-
Og tilsidst Jar jeg allerunderdanigst Fordristet mig
til at anbefale omtalte Bald, Ørejs og Lindberg. —

underdanigst

St. Olufs Prestegaard paa
Thorshavn d. 24 April 1810.

Jeg gjør mig atter den underdanige Ære, at fremsætte mig til Deres Højvelbaarne Højærværdighed, ydmygst berørende, at forlagte allerunderdanigste Ansøgning om det i Biskop Hjelt ledigt værende Kjøbstedkald, nemlig "Grejs og Lindberg", maatte, forbigaaende med Deres Ansøgning, være indrettet i det Bergenske Amts Provstie.

Skal jeg i forrige Maaned — saavidt erindrer er Deres Højærværdighed bekjendt — indgivet en allerunderdanigst Ansøgning om Frederikshavn og Hvidovre, men jeg frygter, skal at der om Sognepræst Lindbergs Kald gjøres saadant opmærksom, skal ogsaa Ansøgningen, som formedelst Mangel paa Tid, kun paa Langs forsiglet har paa Landet, er kommen for Lidet. Og thi vover jeg allerunderdanigst forestille mig til at ansøge ommeldte Kald, Grejs og Lindberg.

underdanigst

L. H. Bjerke

2049.
prod. d. 11 Maii

S. T. Hr. Biskop Münter,
Ridder af Dannebrog!

Jeg Undertegnede skal herved
Højedle Højerværdighed

1. Indsende Eder vedlagte Fuldmagt, samt Confirmation, samlig
for Pastor Segelcke og mig selv, som og Maitis hos Pastor Winsløw
at søge sammes vedkommende Confirmation efter Kongl. Befalning.
Hvor Eder synes jeg nu dertil ikke imodtagelig. da jeg saavel
Pastor jeg medfølger, da ikke nu forhen vides, naar Forsvar atten
gjøres Tydighed nu Hjemsagen.
2. Anbefaling for Jomfru Catharine Segelcke, saa Madvigs vorn hos
Hvis Velædelhed, med mine Høitagtelse. —

Jeg savner nu Ærbødigst Attest for Eggerdt for Amtsforvalter
Jør. Jeg ønsker at hans Højedle Højerværdighed vilde be,
Jøge at medsende mig Underretning, saidan jeg forfuldt
kan Gaage Jørd ved Ibsen mig, ellers Jøge med disse
Ord forsøge mig - saasom blandlig at vanskjøtte skeer, ellers be,
Jøge skeer Tilsagen. Sandt er ikke, Ønske de mørke og Skygge,
nu ikke ikke noer mig muligt at Tilsigelsen skeer - ikke mindst
ikke alle igjen. —

Ærbødigst.

Thorne. 8de Maij. 1810.
Højedle Højerværdige
Fr. Biskop Munter ppa.

Fuglsang.

2016

X

Til
Høi Højerværdighed Hr. Biskop Münter

Velædle Velbaarne Herremand!

Eftersom jeg i mange Aar havde staaet i Forstand, eftersom min kjære Svigerfader Nicolai Rosted, forrige Overretssagfører her i Nexøe og Byfogd Madvigs Myndlingsbarn paa Bornholm, indlod jeg mig i nøye Overenskomst med Borgeren Nicolai Hansen Madvig her i Nexøe, hvorved han mig tilsagde Forstanderskabet for 40 Rdl. aarlig at forestaae sin Gaard og Jord, saa vidt jeg selv maatte ønske det, og jeg igjen maatte indtræde i min Svigerfaders Stilling, og saaledes nyde, hvad mig eftersom min kjære Svigerfader tilkommende Indtægter.

Nexøe d. 6te April 1840.

Velædelbaarenhedens

Catharine Sophie de Madvig.

X

Til
Deres Højædelbaarenhed Hr. Byfogd Münter

vertical

Deres Højvelbaarenhed!

Jeg har ikke fundet mig istand til at besvare Deres Memorie, førend efterat have talet med Kammerherre Lehn Schmidt, som imidlertid havde gjort Ende paa alt vedkommende mig i Deres Sag, samt med Hr. Advokat Melbye og mig, efterat jeg først havde sørget for, at Eidsvoldsmændene maatte faa Befaling til at komme. —
Jeg havde ikke havt Leilighed til at møde, uden Kammerherre Lehn Schmidt havde Høiædelbaarenhedens Befaling, og 6 Mænd af Eidsvolds Bønder, med hvilke jeg afgik om Natten. —
Jeg formoder i Morgen: at naa Grunden undersøges og at De forhaabentlig kan Mandag tilbage være Kammerherre til at tiltræde. —

Skien d. 16 Juni 1810. —

ærbødigst
Jens Lund —

2226.

Visitats-Bog

for

Aaret 1810.

Søn 18de Juni visiterede jeg

i Nyebyer. Præsten prædikede over 1. Joh. 5. 7. der var kun lidet, som deltog i Guds o. s. v. Efterm. Den Hellige Aand vidner for Sandheden, som overgribelig for dennem, men da dog af Gud tilbydes aabenbaret Frelsen i den S. Skrift. Han endda dette Sted blandt ikke blot dogmatisk men praktisk behandlede, blandt andet andre dadlede sig for, men alt, hvad jeg paa den Side, nemlig: at Mandom er gammel og formaar ofte ikke at gjøre det bedre. —

Mandag 19de i Clemenstide. Præsten talede om nogle gode Raad over Ephes. 4. 22. Paa alle Dage men det gamle Menneske o. s. v. Jeg vil sige, hvor ligeligt Menneske kan vorde ved sand Omvendelse. Ungdommen dadlet var ikke stort, men de der vaagede, havde god. Begjerning var og temmelig god.

Tirsdag 20de i Hastle. Jeg over Præsten af Jacobs Brev 1. 14. naaer Fristes, men Hvert Menneske bliver lokket af sin egen Lyst som grundigt, hvor det Menneske, naar det ej bringer sin Lyst i Overensstemmelse, dette af sin Lyst ere Synden. Naar Ungdommen var der, maatte spørges med Forstand. Med Begjerning gik det saa alle. —

Onsdag 21de i Oct. Af Deut. 31. 12. 13 dog paa de Ældre: offentlig Gudstjenesten nye, daglige Indskjærelser paa menneskelig Ufuldkommenhed, Troskab, men var god. De mange Skriftsteder, Ungdommen lærte, god, og den Lærte vel ved i Dag.

Torsdag 22de i Oct. Præsten prædikede af Luc. 8. 4. 33: mange gode Gjerninger, som Forfængelighed ej herved, skal den Kunde og Lærde. Ungdommen Rette var Lidet. Den svarede vel, men Lærdommen ikke i Dag. —

Fredag 23de i Oct. Af Eccl. 12. 1. lærte paa god den Forsætning, saa rigtigt det er, i Ungdommen at lægge Grundvold til Gudfrygt. Der var ikke mange Ungdom, svarede efter god, og lærde regnelunde i Dag. —

Den 24de i Ostermarie. Jeg prædikede Søndag, for Mahler Jacobs Sønderlig
Prædiken over 1. Joh. 4. 16. v: og forklarede, saa jeg
troer jeg saae Menneskekiærligheden. Mange Unge vare der
ikke, – Skarven daarlig og Leed maadelig i Kog. Alle Ung
dommen overhovedet er meget forsømt i denne Menighed
Commer nye Skrap, at den gamle Hr. Prahl nie vedkom pleye
gjøre Alt. Jeg maatte spare at omvende derhjælp die Sæder
Canon. Jans Svar var, at saa snart Magra Sognefolk
Jari. Lidt Egnemidler er ved i Stilde med. —

Den 25de i Svaneke. Prædiken holdt i Anledning af Ps. 32. 4. Sorg dig av Sorlakelse, saa
ikke at du maa døgtes – over den Ligsaa Kristelige, som opmuntrende
Lære om Bødssorlakelse – Jo Prædiken var for at talemaadelige
Sikre Kunde faae noget godt nok. Ungdommen, Jairs Antal
var anseelig, gjorde Sørdelis god Tieh for deres Vedkommende,
og Leed ret got i Kog. Alle maa Sommaneelig Kiendskab
Ingemann Lind og Skolelærerne Barmoes.
Stor efter Gudstjenesten havde jeg Skolen sammesteds. Alle
Lærde Kunde jeg ikke være med i Sørrige Kjøb og Alle Lau
Stark, saa ikke saa Lære Kundskaber. —

Den 26de i Bodils. I Anledning af Jesu Ord Joh. 3. 21. gav Hr. Pastor Kjøbenhavn s. p. Jan
Sillend Prædiken: Hvad Jesu aabenbarede Vandfærd Sorbindtlighed,
Jo var god Prædiken. Store Kirke var Jeg ved Valgtid
dom, der med Sammenligning var Gudstjenesten meget Sammel
ning. Med Sognemøde gik det og da godt.
I Olsker Skole, som jeg Dagen Sorud visiterede, gaves
udfyldige gode Svarlinger. Sørrene er dygtig, med gammel
og Svag. Jeg maatte ret Lære Medhjælper.

Den 27de i Poulsker. Hr. Winsløw, plagret af Podagra og Gigt kunde ikke komme
Gudstjenesten. Mange Ungdom var der ikke, men saadanne, der Leed
ret got i Kog. —

Den 28de i Rodeis. Hr. Boas prædikede over Matth. 22. 1–14; og rigtig ret got – den store
Gylde, at vore Sjæle, som Kristen. Ungdommens Antal, skønt
saa sammelig die Menighedens Børneskr. Jeg var ~~ungdomsmøde~~ Jeg
vigtet med Skolevisitationen. Sognemødet var og godt paa.

Den 29de i Maitjer. Forstaar Jacobsens Com. 6. 4. ved Formiddagen ogsaa Ungdommen. Ikke mange, som maae i saa Tog ved Morgenstid Lunch forsømme, naar Vejret blir, og med dette Lunch frigjøres Børnene fornøjet. Dog Læsningen paa og maadelig.

Skolen besøgt igjennem Eftermiddagen. Den er opfyldt saa den burde være. Læsningen er gammel og afholdelig. Magter Lunch for ved Formiddagstid Fredsundstrømmen Barnene i Regnebæsket – da den gamle Regn Lærer for Tiden gaaer hjem, gjøres en Indretning til Skolens Fremme.

Den 30te i Vejlarskjer. Fr. Jeg læste ved Gjennemgaaelsen i 1. Pet. 2. 21. Jesu for, Christ Jesus, som Mønstre for alle unge Mennesker. Lige, dommen saa ret, og Lærer Fornemmelse ved Dag.

Den 12te Julii besøgte jeg denne Skole. Jeg kan ikke nok forsøge den Lige Lærer Müllers Utrættelighed. Erklæreligvis er det, at man saaer Hjælpekilder for at bringe denne Skole til Fuldkommenhed. —

Hellen.

Hvidsø Baad, som skal hjemsøge nedenn[evnte] Steder i
Vik[en] d. M. Saasnart jeg ikke skal have anmodtaget denne Høje[rs]
naadigste Skrivelse af 8de Maj Tilligemed Landmaa-
lerens — for Dionysii 1809 — og sidste M. Gaars Dags.
Det er af mig ubegribeligt at erfare, at de Afskrifter
af vore Tabeller, ligesom ikke paaskal allene Vil forrøgich
mig, at skulle gaae 3/4 maaned fra Bestemmelsen med Jæ-
gernes Cirkulation jeg kan tilføre, Vil ikke forom saadant forgaae
Tydsker.

Ved samme Anledning modtog jeg og denne Høivørdige
Skr. Cirkulaire angaaende Tobaksplantningens Ødelæggelse,
hvorved Enhver følger sig forundsat Efterretning, Hvad
skjæch Maadeen Tobaksplantning om Sommeren skal skee —
for vidt ikke jeg 16 Dage at tage Tallet Løsning for-
inden Landmaaler 2den Distrikt, der synes enhver at
være omhyggelig med sine. Imidlertid denne Høivørdige
at jeg skal skaffe sig tilbage, saa vidt skee. Hvor dette kunde
gie sig, da skal de nøiagtigst af saa Grunde, med Eger
Tabeller overholdes. Ved Anledning udbeder jeg mig at
maatte[n] Regl. om Tobaksplantningen.

underdanig

Jensen

Høivørdige Høivørdige
Hr. J. Munter
Biskop og Ridder &c.

Jeg har havt den med de Baad, der ankom
til Kjøbenhavn Fredie Eftermiddag Kl. 11½ d. 11. denne
til Byens Politi Overretsprocurator og Birkepræst Hr.
Skrivers, datered Nyeborg paa Sjælland den 23de
og Kjøbenhavn den 29de Maji angaaende Justitsraad af
den gifftige Enkefrue, som formedelst Ilekommen
Anne Cecilie Rosenø, Enke efter Jens Hansen Bardes,
og forsøgt gift med Klogger Blem skal ske Tirsdag,
Laugt jeg erfarer, at denne Dag skal afgjøres med
uddkommende Dispensation, og at jeg derfor
tidlig har udbetalt Gratis 5 Rbd. = at salgt dragen Justitsraad i
Overretsstemmelse med Skrivelse af 2den Decembr 1791. I. Hab:
da Grunde, der bestemte mig, da denne Kjøbenhavns Byes
uventede Dispensation erholdes, og kom mig, Kjøbt allerede afgjort
23de Maj, Tirsdag, som ommeldt Tilfælde den 11½ Klokke, vare
Disse: at jeg ingen Dag Tarv Dagen 6 af denne Juli,
at Jens efter sin Tante Maade dør Jacob i det Tilfælde
Jeg var Enke, modtager Justitsraad af mig Kommando, og endelig
at Skrivelse ikke med nødvendige Ord gjør Skyldig paa
for andet at Grund nogen Justitsraad, om Enken var gift
og med gyldig, civil eller militair Person. Jeg var
Tvungen, og dad, og jeg betaler, saa der efter min Kommando

Kongens Kjøbenhavns
Fr. T. Münter
Birkeg og Politidr. pp.

2409

Jensen

Vaar gj paa Byens initiative Kontor, [illegible]
naar gj paa Byens initiative Kontor, [illegible]
Provstens og min Øgnegrøfter Kirkebøgernes initiative
videre Kontordanigst Tjeneste. Fr. - gj Jacobsen

28/8 1810

Questionen om Kobben eller Ryggfot, som
ofta vi anda gav i Civil eller Militär
mål är att den fot, som ofta vi
förnya stansar, blir landmark vid
vid Balloteringen, och således destruerad.

Nej. 7 Stycken.
Ja 9 Stycken

28/8 1810

Stockholm den 28 Aug. 1810.

Underdånigst Promemoria!

Sedan Herr Biskoppen öfver Björneborgs Stift, som nyligen blifvit förordnad till Biskop öfver Island, för sitt afgående anmält sig för mig, för att låta mig få underdånigst förslag till Herr Biskopens efterträdare, så har jag ej velat underlåta att härom underdånigst anmäla, det jag för min del anser Professor Nordin i Åbo vara den mest lämplige att befordras till Biskop öfver Björneborgs Stift, som nu blifvit ledigt. Jag har äfven ansett mig böra underdånigst föreslå Professor Geijer, emedan jag tror mig böra förmoda, att Hans Majestät vill vara nådigst behaga, att Professor Geijer, som redan är Adjunkt vid Vetenskaps Akademien, blifver Ledamot af Svenska Akademien, hvarpå jag äfven underdånigst anhåller om Hans Majestäts nådiga förordnande

Paa de allernyeste vilde vederlige mig at lage følgende Grund
til gunstig Overmynde- Alvor katlige Dannemarkske Gaster,
Mens dyrelinde sine nogen ildelig Vederstrygegrund der
kan opfuldt baade Academen Artium og Philosophicum med Universi-
tetet, Men maatte vende af Fatigdom og formum mælig Fun
med vanmaade Frags Øjne Øje kvede til Kronen academiske com
plexjon i Aaret 1787 og kaun Hjørredrettighed Biskop Balle
Enevet til at vore Gatmesters Syn og Hovedgaard Tetnings
Christians-Ø og 1790 til at vore Ogmendagen for Østerlars
og Gudhjems Menighedes paa Bornholm: I dette Fald, som
er Fun middelmaadigt, Fun de Viser og de Fattige og Lang-
ste Vej til Øgnes, Fun gik omt sort i 20 Aar, og med nogen,
og-mer nogen Regelighed omkring Foun og 8 Øren,
Veg-mad alt dette, Endelig gik omkring Øjet at blive
forklaret til Fraad Syn Foor gik Fun kund saadanges, naar ikke
de nu vorende Vejr og Fligtbesværlige Eider-Fundes-
Forretninger var de Eider-Folgaard Vognhjul Aldrom,
Hi gik de nu 59 Aar- og formummelig mit vanmaade
Frags Øjne, Fun med Aldersommen maar og maan dette
Fun ikke gaa Fendrostlig til Mads Fandt Fun Foraad mig dette
Fronden de anford Grund, maar gik endnu aunde Gjen
de, Der er ikke mindre vigtige- Arbeiger Forstaar gik
mig at Fælder Fuldgaa, som Veg de saa indbringende
Vejr Eider i Vinterstid- Fun maar gik aldrig bode
Forvogt, Forvist Følgen skiver Vinter At gik Fun Fjer,
de Fundes ofte At gik Fun Fanst Ruedt- Aaker Fogn
er Forimod er en ubetydelig og nødtørftigen Avl, Men og
at Fange Fuld- Fun Fun een Kind og aldrig i alle Gjen
Fundes Fruelige Fun mig Formue er dog en balgens
Bauning Hjørt ejendt Forstaelse, Hvilket de vare Veg
and gik nagen lid Fom dit at bebor Vinj, Fu. saa
Fette, at vingik Fuldt Fuld Fun i mødelig Fund
Fun gik dit at sette de Fulde af min aarlig Fundom
ster Gaa Fen allenes Men, naar nu Forimod ene ikke
Fun en ung Mund ikke Fun Forstod Andrigen saa
Fuun Fun med dette Fikkofning sette Fine Fundes
Fuun sig magelig, de Andrigelsen er vanmaade god,

Jeg ønsker mere at beskjæftige mig med videnskabelige Gjenstande, som jeg kjender mig underdanigst forpligtet at vidme mig for mit kortvarige Besøg hans Højvelbaarenhed Biskop Balle, at han ville være saa gjenstridig at anbefale mig til Deres Højvelbaarenhed, som jeg ærbødigst anmoder min gamle Ven Hr Kammerraad Thomas Thaarup, at være saa nådig fremdeles min Formynder og sikkert vil gjøre. Gjennem ham ved denne Leilighed kan erindre Deres Excellence Forsikringen om min Ærbødighed, som jeg endnu er villig at aflægge personlig. Jeg forbliver med den største Ærbødighed

Deres Excellence

underdanigst

Claus Andresen

Kjøbenhavn d. 28 August 1810.

Allerunderdanigst Pro memoria!

Kurfürstl. Hessischen Bischof Dr. Isaac Borgas underdanigst Begjæring, at Hans Majestæt vilde allernaadigst befale, at Hans Excellence Geheimeraad Baron Reventlow maatte blive tilskrevet, at Hans Majestæt ikke havde noget imod, at Bispen fik Tilladelse til at reise til Hamburg, for der at lade sig operere for Øinene af Professor Langenbeck, har jeg den Ære at indberette, at Bispen for nogle Aar siden har været i Kjøbenhavn, hvor han har havt Leilighed til at lade sig behandle af Professor Langenbeck, og at han ikke har havt nogen Nytte af denne Behandling, men at hans Øine tvertimod ere blevne værre, saa at han nu næsten ikke kan see. Da det nu er Bispens Ønske at reise til Hamburg, for der at lade sig behandle af Professor Langenbeck, og da det ikke er at formode, at han vil kunne faae Tilladelse til at reise til Hamburg, uden at Hans Majestæt har tilskrevet Hans Excellence Geheimeraad Baron Reventlow derom, saa har jeg den Ære at indstille, at Hans Majestæt allernaadigst vilde befale, at der maatte blive tilskrevet Hans Excellence Geheimeraad Baron Reventlow, at Hans Majestæt ikke har noget imod, at Bispen reiser til Hamburg, for der at lade sig behandle af Professor Langenbeck.

Allerunderdanigst

Pro memoria!

Kurfürstl. Hessischen Bischof Dr. Isaac Borgas underdanigst Begjæring, at Hans Majestæt vilde allernaadigst befale, at Hans Excellence Geheimeraad Baron Reventlow maatte blive tilskrevet, at Hans Majestæt ikke havde noget imod, at Bispen fik Tilladelse til at reise til Hamburg, for der at lade sig operere for Øinene af Professor Langenbeck, har jeg den Ære at indberette, at Bispen for nogle Aar siden har været i Kjøbenhavn, hvor han har havt Leilighed til at lade sig behandle af Professor Langenbeck, og at han ikke har havt nogen Nytte af denne Behandling, men at hans Øine tvertimod ere blevne værre, saa at han nu næsten ikke kan see. Da det nu er Bispens Ønske at reise til Hamburg, for der at lade sig behandle af Professor Langenbeck, og da det ikke er at formode, at han vil kunne faae Tilladelse til at reise til Hamburg, uden at Hans Majestæt har tilskrevet Hans Excellence Geheimeraad Baron Reventlow derom, saa tillader jeg mig at indstille, at Hans Majestæt allernaadigst vilde befale, at der maatte blive tilskrevet Hans Excellence Geheimeraad Baron Reventlow, at Hans Majestæt ikke har noget imod, at Bispen reiser til Hamburg, for der at lade sig behandle af Professor Langenbeck.

Allerunderdanigst

Jeg ved mit Eidsvorn anbefale mig i Deres høje
velvordigede Gunst og Velvillighed og underskriver
mig med dybeste Ærbødighed

Deres høje velbårne
allerydmygste tro Tjener
Claus Andersen

1640.

Anno 1810 — — den 10de Octbr blev inden Kiøgstis Landsting sidst Dagen,
Procurator Beyer som beskikket Actor contra Dagnum Jens Lund til Hasle
og Rathsmand Mønnigshandler paa Bornholm afsagt følgende

Dom

Det er paa Grund af Dagsprotocollen fra Hr Melbyes Klage over at Dagnum Lund
skal have forsømt sine Landvæsenspligter, samt den 21de Januarii 1807 i Dagsprotocollen
ogsaa Bonlig tilmeldt Vrangsalter og Skudvognsalter med Faa, at Lund nu er ude-
givet offentlig Tiltale.

Skal Vrangsalteren, fra Dagen under 30te August 1808 er paakiendt, at
Tiltalte unddrager sig at bøde 5 Rd til den gr: Kirke Fattige for indvirket
Forsømmelse i sit Embede, men overlades for Actors videre Tiltale at forfølge.

Actor fra inden Forretningen fra den 9de indlagte følgende Paastand:

1. At Tiltalte for Embedsforsømmelse dømmes til at gøre sit Embede forbrudt.
2. At Tiltalte betragtelig ingiver inden Termin med Regning til Dømmes, hvilken
under Ed efter Loven Ordlig Omgang at bruge at have givet sig tilkiendt
for Gilde Faa sigtes, og Beløbet derefter sig til Skuen Landsfogeds
og under den ommeldte Forretning at have forbrudt sit Embede, at anholdes
med videre Ørperlig Straf m: v:

Forinden nu Dagens Realia tages under Overvejelse maae, for saavidt
Actor fra inden Forretningen tiltaler Dagnum til at have forbrudt sit Embede
af 29de Aug: 1738 samt 18de Octbr 1743 han anser at kunne forbigaaes i nærværende
Dag, Dette at bestemme under i Henhold til Dagens Formalia er fremgangen
saa lovlig Maade

Skal indstævnte nu Rescriptet af 29de August 1738 den Opfordring til Øvrighe-
den i Kiøgstis Dagen om Politi Forordning at meddele inden Rettens under Dagen
Indkaldelse, eligesom dette Rescript i Skuen Faa vores gjentaget i forrige Dagen og derfra
indstævnte nogen Indvending dertil kunne have gjort at bestaae med videre Forfølg-
ning, saafremt Dom afsiges til Actors Fordeel Tiltalen
i Dagen nogangne Skrivelser af 7de Martii 1808 og 25te Martii 1809 blev begrundet
Rescriptet af 18de Octbr 1743 paa denne Dag at være Dagen forgjeves.

Forsaavidt i øvrigt angaaer at Dagen skiøtte er indstævnet for Overretten efter
at Tiltalte Appellationis er indlagt, da er denne Mangel senere rettet for inden
Rettens fremlagte Overretning.

Den indtrufne Paatale i Henhold til Dagens Formalia indtil videre skee
Dom Faa nogen Følge vor Dagens Paadømmen for inden Overretten.

10/10 1810

Sjönd sin Realia Enkesken da Pas i Hjørnarup til den paatalte ingrivsmand.
Anford som Tiltalte, skal Gaas indbragt med Kosten Gr. Melbye, ikke skjønnes at den
= ene af Kongens Kommun fandtmand Borgeren, der imidlertid Gaas negen Skriving,
og Gaas Sølge Stræf ikke Kommun gaa bygge; Hvis Grundsen nu der, om det den 21de
Juni 1807 fandtmand og af Gr. Melbye paalagde Arrestord i Gaas negen Gaard, og hvis
negen som i med Tiltalte Borgerlig Kommun Kommun i Overensstemmelse til Straffe Lovens,
allen nu der, om Tiltalte Forsøg ndandes Tilregnelser, Kommun Dato der
Kommun giøre negen ikke Indvendning om at Tiltalte var i Stand til at forgaa sin
Sag i den Grad som Gr. Melbyes Dage indbefatter. — Ikke Kun af paaskjønnede Omstæ
Forklaringer, om at Gr. Melbye Gaar tilkendt Lek at Kommun ind i sit Hovedgaard
den Tid Tiltalte var fos Gaas og ester Gaas Gjerningen beskæftiget, vidner
ogsaa negen Formodning om at Gr. Melbye, medmindre som gaar den Tid Gaas
imellem Gaas og Negnen Rudy, maatte Gaas vorde den Fiendt; Ikke mindre
er der Sigtede negen Grund til at formode at Gr. Melbye Kun vore gaaet forsæt
i sin Embedsmand Tiltalte Gaas at Kunne skille Gaas forglemt sig Gaas i den
Grad som i Dagene anføres.
Ad det forefaldne Retter Gaar Vand gaa bygge Tiltalte at sin Sig ved
Lov, nilla i en Dag af saadan Natur Gaas nødvendig, vore egnet Gaas og negen
Kunst [illegible] Gaas Mistet i Kommunen Bygmester om Land.
Tiltalte vil saaledes, Grundkunne Kostandelanger, for Retten vedkom
Tiltalen bleve at frifinde.
Grundsom Tiltalte forsømmelse i sit Embede skjønnes,
da Kun ved, efter de Kunne Kommun Borgeren, negen forskjellig Gaas
i den Gjennemsnit Bygges Gaas til Fest, man dog maatte ikke undlade af
= Gaas Hensyn at tage ved Tiltalte ved Gaas Tilregnelser ikke Gaar indtraadt
Sig til Tider Kroppen Gaar bestemt Tilgivelige Forretninger bestemt,
Kunde i Gaar, at Gaas i Ild Gaar maatte i Lenken til bestemt Tid den 22de
Jan 1807 Tid nu da afsondrende Brandstede.
Gaas Gaas ved Kroppen Forretten i Vinter Maaned af 5te Gaas Gaas
Omstændigheder Gaar den Overretten Rette for at vore nu gaaet Straf for dybt
Indgreben. Kroppen Forretten Vore vil saaledes bleve at stadfæste, dog med den
Forandring at Maaleten, ester som Kommunen med Overretten Rette for Tilregnelsesevne
gennemgaaende Undersøgning og Bestemmelse Lovens i Danmark af 5 Aug 1803, bleve at

[illegible] til Bornholms Vester Amts Sattigkiste
[illegible] Sum [illegible] til Augustinske Jordegods [illegible]
[illegible] Rum forandrede Maal.

Retour for indkommen Skjøde [illegible] for 28 Rd
Tilligst efter Regning af 4 Rd, som Jens Jørgensen [illegible] for mødt
i Dette Ting, efter Skjøde Placaten af 21 Marts 1800 til Pante,
Gaarden Overdragen ligeledes af Tilskudt Pligt [illegible]

Thi kjendes for Ret

Den afsagte Forordning vorder de Mageskifte Sandt, dog
saaledes, at Mageskiftet [illegible] Rd til Bornholms Vester Amts
Sattigkiste: I Retions Omkostninger for indkommen Skjøde
betaler tilskudt Landet til Retor Procurator Boyer 24 Rd.
Ret at efterkommes inden 4 Uger efter Rum Forordningens
forkyndelse under Forsvar Adfærd.

Da nu paalideligt Mand ved collationeret Attest Laaut, ligesaa
Grave Hr. Capitain Amtets Forvalterning gjort sandsynlig
for vor Naade Hr. Biskoben med Hensyn til Protocollen
o.s.v. saa jeg troer, at jeg burde indskrænke mig at skaffe
vor naadigste Tilladelse for at tilstille Amtmanden
Hjemmel og Bekræftelse til de for mig fremlagte Fuldmagter
Obligationer samt gejstlige Embedsmænds Indsendelse,
hjemmel Dødsfald o.s.v. Visitats-Lister og de tilhørende
derhen Attestationer for Aarene 1804, -8-9. som og mine
Visitatorske Forretninger derover, som jeg allerunderdanigst
nu tilbyder Hr. Biskoben. —

Thorne den 19de October 1810.

allerunderdanigst.

Jensen s.

Højædle Højvelbaarne
Hr. Biskop Münter &c.

Højædle Højvelbaarne Hr. Biskop Münter &c.:

Faaledes som det nu er indrettet vilkaarligt
og formørkligt. — Med forvisning allerunderdanigst Forsikring til Hans Majest.

Høj ærværdige Høilærde

Høi Velbaarne Høi Velb. Biskop

Dr. Münter!

Jeg giemer mig den underdanigste Forespørgsel at overrække Deres Høivelbaarenheds nærværende Ansøgning

I 40 Aar har jeg holdt Skole for Ungdommen i Naregnaden allerede og Sandrig paa Bornholm, og selv forestaaet den første til Holmegaards Tilfredshed og Gavn. — Hvad Lønning derfor angaaer, da har den Norske 3 Skillinger for det Barn der begynder at læse, for dem der har skrevet og tillige lært Regnekunst 4 Sk. og for dem der ligeledes Gl. Nonne og de allerbedste Skoler jeg intet lagt. —

Der uden har jeg i alle denne Tid af og til Assistanceret med Præsten i Rønnebæk Provstie i Degnens Sygdoms tilfælde saavel og i Præstens Fraværelse og Ærgang i ni Aarstider.

Jeg nødsages dog i det Ydmygeste, Velærværdige Hr. Archiver i sin Egenskab som nu fører Tilsynet over Byen, at ansøge om Tilladelse til at forrette Degne-Embedet i Nyker og Allinge Menigheder, saaledes at jeg maatte blive Velærværdige Hr. Provst Degnens Ærgang til Hjælp, saavel i Anledning af Degnens Alderdom og Svaghed, som og for at kunne i Hr. Archivars Fraværelse Bygge de Confirmanter. — Først nylig disse mine meget omgængelige Ønsker angaaende det Landlige Embede, fremsatte Velærværdige og Høilærde Hr. Provst, i overværelse med Degnen Hr. Balle at antage mig til Skolelærer i Ra Aarets Skole, hvor jeg har været i 2½ Aar. — I denne Tid begyndte det Skib at legge Degnen Nyker Archivar Jens sin Sygdom i ¾ Aar, og vel saa har jeg i denne Tid Vær og under nylige Hans Høi Hr. Amts Provstens og Degnens Ærende Forretninger Degnen og den Eldste Sønnen Sr. Balle som det var Menigheden vidende og fornøiet. — Med Forvisning allerunderdanigst Ansøgning til Deres Naade

2780.

Jeg har, om det maa være Deres
Velbehag, paa Bornholm allerunderdanigst paaanket
under Dato 17de Juny 1809, som mig ikke for
Amtets Vedkommende meg gjörligt tilstaaet
under Dato 25de s. m. —
Det jeg i mine Forventninger som Ungen
kommune Lærer og Substitut for
Degnene og i Vacancerne for vedkommende
Kald og Klokkergjerning, ikke om kort jeg
indbildte mig mine norske Degne
Prostes Undervisning hr Balles gode
Skikkelighed, og jeg kan saa ikke
Synes Mennesket til at gaae i Forbøn
for mig, om det forbrydelse. —
Dette indskrænker mig i Pligten
Herved
Saa dette gjennem fordrister jeg mig
i dybeste underdanighed at bønfalde
Deres Høj Velbaarenhed, om det mig blidelig
Degnekald i Clavier Allernaadigst kan faa
Landet, eller at erindre som mærkelig
Stad i Deres Høj Gunst maatte blive
bidigt, — jeg er nu 62 Aar gl, jeg
kan altsaa ikke længe blive eller
Tjene nu anden i Stuen. —
Jeg haaber herlig Deres Gudgiven min
Bøn maatte blive bönhört af
Deres Høj Velbaarenhed! Deres Dine
og Forbedrer jeg forbliver i dybeste
Underdanighed M. J. Hammer
Clavierskole d 25de Octbr 1810

Indlevet af Hr. Adjunct Wilhelm Marckmann, som
begjærede sit Adjer saa anmodet mig om at overbringe
til Deres Højædle Højærværdighed Forfatteren
Overhofprædikant Balles forslagte Belønning, som og blev
tilstaaet ved Skrivelse af 11de Januar sidstleden, hvorefter
Summen skulle overleveres Hr. i Kjøbenhavn, til
ham kongelig Hr. Tamulier. ——

Slotte. den 13de November. 1810.

unterthænig

Balle

Deres Højædle Højærværdighed
Hr: Biskop Münter ɔɔ.

Deres Højædle Højærværdighed
Hr. Biskop Münter ɔɔ.

Jeg Undertegnede bekræfter herved at have modtaget

1

2

Da Boghandler Hr Adolph Wilhelm Martzmann
med sin Hustru M. født Dahl afgaaet ved Døden,
efterlader Enke, Mette Margrete Martzmann
sit Bo til Skifte, og skaar Hr Justitsraad Faldmodt 5 Rbd.

Kjøbenhavn d 1ste November 1870. Underdanigst

Jensen

Deres Højædle Højvelbyrdighed
Hr: Biskop Münter vy.

2006

Ifølge Deres Højædle Højvornedigheds Skrivelse af 16de
f. M. modtaget af mig den 5te d. M. har jeg tilmeldt
Præsten Birkedal, som foreslaaet Hjælpelærer ved Hjørring
Skole ved 1ste Juli, Sidstnævnte den gyldige Eksamen, som
Kandidaten har ifølge Forordningen af 4de Septbr. f. A.
at aflægge af sine Fornødne Kundskaber Kristendoms
Kapitalen. I mit tilkommende Skyldskab Kald
jeg Hvergang Hr. Amtmanden Højædle Høj-
ædle Velbaarenhed

Rønne den 21de November 1870

ærbødigst

J. Mørch

I Anledning af ovenstaaende maa jeg allerede anmærke: at Kapellan Gad i gaar for 5 Aar
siden flyttede fra Bornholm, at det er mig ubekjendt, at Kapellan Grønbech har saamegen Kundskab
af Sukkerkogning, og endelig, at der ikke paa Stedet findes Kedler og Ingen, med de anførte Fornødenheder
som ved Sukkerkogningen Skjønnes. —

Højædle Højvornedigheds

ærbødigste

J. Biskop Munter.

J. J.

2661.

Modtaget for Vesterlo
Øer og Svendborg Amter

11te Dec. 1870

Til

Højædle og Højvornedigheds

Hr. Biskop Münter

Velvørdigste
Provst!

Jeg indskikker Dem vedlagt Deres Velvørdighed, de Kalkundo Deres Højvørdighed tilhørende Indbunds-Skifte Extract Tuko-Lasse navnende Skjød Nr. 2, med paalydende Summa for 17 Rdl. 1809 til Rdr. 1810, hvilken Skjøde oplyser min Myndighed og Capitel som Summa 116 Rdr. 3 Mk. 11 Sk. som Dem indskikket følger. Jeg har ikke tilbage at tilføie min Velvørdighed Dem, for Deres Højvørdighed Deres Collation til mig!

De forefaldne Forretninger, den Capitularen siden tilbragte, har ikke havt til Følge mig Gjæstighed tilskikket. —

Velvørdigste
Ydmyge: Møller
Sognepræst for Westertorslev og Svenstrups Sogne.

Westertorslev Præstegaard
11te Dec. 1810

Veil
Højvørdig og Højvørdige
Hr. Biskop Münter
Kiøbenhavn!

P. S. min Addresse er Slagse.

2780.

Jeg skal herved have den Ære at tilstille Deres Højvelbaarenhed Højesteretsdommer Thaarups Memorial i Sagen Kastor Grønbech i Aars Sogn.

Kjøbenhavn den 12te December 1810.

ærbødigst

Jensen

Til Højesteretsdommer
Hr: Etatsraad Thaarup.
Vel:

2594.

Land, hvor de Svanneke og Ypsiger, som Eiendomme
være ret gode, og bore i Øjne, dog anmoder om at faae
Lov, ig Holdsbønder, Embedet, eindre Tiender, Kapitel Sal
imgen ret Lunch Forstaar, den eiendommelige, i saadan
Sag saa vidtløftig Korrespondence at besørge. —
Højesteretsdommeren vil mig ikke fortaae. Jeg tilstiller

Jeg Undertegnede Sogne Foged for Sogne Foged-
Kald, Sogn og Fjordene, Erklærer herved, at Skolelærer Thomas Jonasen i Svanneke
har den 16de f. M. ved Døden afgaaet, og at altsaa Hans
Enke, Ellen Margrete Anders Datter, indstevnes til
Skifte, og ugidd af Skolesedet i Sukkertoppen d. 5te Dec.
for Overkommanden til Grønland, naar jeg tilligemed vedlægger
Fuldmagt: at jeg, saasnart Skiftets Begyndelse, saafremt Enken
mig saadan eindbyttes Dødsfaldet, Enken og Hans Børn
ikke maatte ønske at vælge, at passende Dom kunde
foranstaltes om Skiftets, som Skolelærer i den Afdødes
Sted, saasom der ikke findes nogen nærmere, at da
Lund, Byen Svanneke og Fjordene, som Skiftet vedkommer,
ere vel gode, og bore i Fjord, Vejr anmoder om at paa-
tage sig Skolelærer Embedet, indtil videre, imidlertid Hans
ønsker Enken forestaar, ihvorvidt vi i saadan
Hans Børn nogen skyldige Opmærksomhed at erfare. —
Fjordfogden svarede mig ikke derpaa. Jeg tilbragte
St. Johannes Olivarius i denne Skoledannelsesmaaned 10de d. M.
og respecterede Hans Forlagte Brev. —

14/12 1810

Ifølge Deres Skrivelse af 10de October 1806, som
endnu ikke, da de ringe Skolar saa paa Byggene her, saa
i Almindelighed, begynde i Okto 48 S. at begynde i Januar Maaned,
kan at faae Collegiatur, paatager sig ikke Landrig Skolevæsenet.
Det vedkommende, at Svanneke i de nu, mere Liden og ubetydelig
Kiøbstad, og derfor Skolen ikke saa endelig i sidste
Tiden; men da det er mere at ønske, end saadan, at man
kan faa ringe nu Dage, som ikke Skolevæsenet i Svanneke kan
staae af sig, saa faae at dygtig Skolemand, og da maa man
maa maatte lage Kontrakt med Vedkommende, at man kunde
ansøge, gerne i sin Tid, naar Skolevæsenet der engang
er ordnet 28), komme i Betragtning med saadan Ansøg-
ning, saa gik tror, jeg ikke burde undlade at anbefale
almen Sag Deres Højvise Velvillie Overbevisning. —

Bonne den 14de December 1810

Deres ærbødigste
Tønder, Provst og Landrig
for Bornh. Herreder
Fr. Chr. Munter.

Vores Højvorvigtige mugt omde Skrivelse af 10de
Vores modtog jeg Kongl i Gaar den 12te, saa at det
ikke kan vorde mig muelegt at begjære Forsvar
i Dag. Den sande Dag Klokkeren og Kirkesangeren
Rasmus Jonassen blev begravet, sagde jeg til
Vores min Høyvelagrd, at vi som Skole- og Kirke-
Betjente maatte konjunktim indbemelde dette
Dødsfald til Kirke-Kommissionen, — det kan jeg
strax gjøre, hvorda kan, dande til Amtmanden
og Amtsprovsten. Jeg kan nu at Indbent-
ningen kan vorde ufuldstendig, og maae derfor
raade Gud paa det mangfoldige.
Klokkeren og Kirkesangeren Rasmus Jonassen
som sagde vorde Klokkeren i 7 Aar, døde den 16de
Novbr af en stærk Tering 32 Aar gammel, og blev
begravet den 21de s: M:, som afvorlod sig en ung
Enke og en liden Datter omtrent 1½ Aar gl: —
Enkens Navn er: Ellen Margarethe Anders
Datter, som sagde vorde gift med den forrige i 6 Aar.

2:

Paa nu følte afsides Skolelærer, som var kaldet Jonas Rasmussen, fyldest var saues Formands og Faders Navn, naar Rasmus Jonassen blev baptiseret af da værende Landprovst, og det paa følgende Maade: Han indgav en Ansøgning til Kirke-Conciserne — om ing ellers vidnede det — naar først Forlaugt saa Skole-Inspectørnens Foredragning, og da blev Hr. Sjælden til saues Formand, fremmødte saa sig til da værende Lieutenant, som af sin Embedes Pligt Skyldig Hans, at saa baptisere sig ikke dermed. Derpaa gik saa til Landprovsten, som spørgsmaade saa i Lesning, Christendom, Skrivning og Regning; og da disse paa, naar vor overstaaet, blev Landprovsten paa saues Ansøgning omtvivlet videre Ord: Det var saa klart at mig vil i Vanniske Sogn være en snelig Skolelærer i den afsides Stad. Endnu adkom til allen Skyldig til sit fundne Sogn saa aldeles vil.

Men om disse Fremgangsmaade er den rigtig som ing vil saa ligge paa Saar. Vanniske Skole saa den 15de Maj 1750.
Sundag allernaadigst Confirmeret under
I den Kongelige Sundags Ord saa fadem det

9:

Instrux for Landet saaledes:

1. Hvad Skolefolkenes Antagelse til deres Skole
2. angaaer, da er derom saaledes allernaadigst
3. anordnet, at Byefogden, i Stæd Raadstuerne med
4. ~~med~~ Sognepræsten og 6 af de fornemste Bønder
5. Borgere, skal altid indfinde sig ved Dueligheds
6. Skolefolkes, som af Amtmanden paa Landet
7. skal prøves i Læsning og Skrivning, og af hvem
8. i Stæd examineres i Christendommen, og med hvad
9. Approbation dertil bekiendtes.

I Følge Skolens Fundats dat: Kiøbenhavn den 31te
Octbr 1751, og underskrevet:

Gram. L: Harboe

L.S. L.S.

Den Skolefolkene skal aarlig faae ibr maan, ialt
i 30 Rdlr, og paa Eiegangene 2/3 af dem, som betaler
mon 1/3 uganske af dem, som skriver og regner
billige, saavidt ved og kan erlobe fig til 30 Rdlr
aarlig, det er 60 Rdlr. mon vare det fornødenes
skeligt at forøge dem Lønen indtil 100 Rdlr.

4:

Saa ansaligt var det, om vi kunde faa nu den-
slig og bestaaen Sammenkist, som skulde val
saadan nu Mand gaatage sig det møysommelige
Skolebom-Arbeide, som dem saa længe laa
sig til, og vise sig saa billig til mode, ved i det
høyeste 100 Rbdr. — Det var sandt, saa fik
Lilliga sin Lønlig, men dem Lønlig var altfor
indskrænket for en Familie, dem skulde
deriblandt baade Vand og Gaards- og Hauge-Hold,
Brændsel, som saa vigtig Post kan forøge, da
den er opkommen saa nu Klippa.
Jeg troer at det var bedst, om dem vigtige Sag
omsonderlig blev anbragt for Distrikts-Skolevæsenet
forenidne med Smidts, noget til Hold
af en vise Skolelærer.
Ellers begynde skal Skolelærer-Arbeidet saa saadt
Tilladelse af Høyesteret at søge Skolen og un-
dervise Børn videre.
Jeg kan vent i Skolen mogle Gange og snedt

5.

Dan Sna 12 Lie 19 Stom Forsamlede gandske ordentlig
i og saa og undsamt at den gode Komm nu ret skulde
til det som Sagen paatagt sig. Efter Fundets regt Sigur
de nöyes som ek med at Stormand ransage et Sigte og
undsee ad, mun som Sikkerhed dum og til at sætte Mand
mangen derad. Jeg vedsee dum Fundets Skrift, og bad
Fundet Formanden at dimme paa Fundets Kommen.
Hvad Skrivmangen angaaer sagde Sim, da jeg spurgte
Forholdet det dermed gik — paa sidste Sondelmøde
drames Stom Skrivestue Sinnen, og saa sidste da Sam
om Stormiddagen og Skrivet efter. Og Sondelmøden
sagde, at Sie om morgen Kom med Sinnen.
Med Skrivningen vil det Formodentlig gaae i Staa,
indtil videre, men saa vil det dog gerne, at der i
Skolen kan lomes noget.

Det Sam til Skrivningen Sam jeg Formanden Sat,
allerede Sort noget at tale om.

Lærer Jörgensen bemærkede, at han Skylde at jeg ikke
Formodning om blimpen saa mistænkelig og derfor mont
vorde til at gribe til et saa Skarpt Skridt, det

4:

6: nu Raat som at vore nogenlunde tilfredsstillende, og som at give Eder i nu dog, som jeg anser som at vore af yderste Vigtighed.

Eder Rdgd vaar 13de Octbr 1810 ønsker jeg

i H.H. Olivarius n.

P.S.

Fr. Amtsforvalter Jensen.

Jeg Undertegnede Sogneprest til Hjørundfjord Annexgjeld, at Nedertegnede Peder m.v. Lien ikke endnu er kommen paa Prædikestolen for at forkynde Kirkens Velsignelse for Par i Maaned Maaned. Nu at Klagen skynder i dette gammelige Aar, saa tænker jeg ikke med Utspurgelse; imidlertid paa det dog sat i Forvisning, Ligesom jeg og Sandelig Vidner paa Ytterligere at søge mig nu Nedertegnede, saaledes jeg saadan ikke gjerne Paa mig imodtager, Derimod Kvindfolk Lie mig. Saasnart jeg imodtager Nedertegnede, saa jeg med allerførste Lejlighed gjør mig ikke den at søge ikke.

Hjørne ikke 20de December 1810.

Undertegnede

Sogneprest, Hjørundfjord
Fr: Chr. Lyng Hiorter
pp.

2896

Paa Grund Lienen er paa Stedet 10 3 [illegible]
ved 30 Mr.
Hjørne ikke 29de December 1810.

Undertegnede

Sogneprest, Hjørundfjord

Laagligt attesteres herved, at den 1811, sigtede
Mayboel og Baarendg — 97 a 3 ft. — 48 . 3 .

Broadvoteringen af forskyd: .
Byggesæd . . 10

Undertegnede Sogneprest for Sønne Sogd, ad Veidingrud, Sr. Jacob Peter Grabl, bekræfter
herved Østermarks Almuesogd Jørgen Paaske Nielsen 25½ Aar
g. M. afgaaet med Døden, efterladende sig nu værende Enke, Maren,
og Baren Kirstine, ved Sønne sine Børn, og forlegger tilligemed
sine Præstelige Embedsbrødre samme Dødsfald
Degnen, Skolelæreren og Ligsigteren, saavidt jeg formaaer, at have
forrettet Ligprædiken, Jordpaakastelsen, da Liigkisten
blev ført til Kirkegaarden, ved Seminarii Nord, og 10 Personer
Slædelad med Kiste og Familie fra Nesmoen, som
Jorden kastede Liemed ned i Graven. Klædningen kostede
ved 30 — 40 Rd. —
Sønne den 29de December 1810.

Sogneprest
Sr. Grabl

Underskrevet

2916

Oversigt over Indtægt og Udgift ved Kjøbmand Lauritz Jacobsens Bo og Udgifter:

Indtægter

Ordinair:			
3¼ Td Byg a 6 Rd =	22½	4	12½
88 Td Byg a 4 Rd	352		
96 Td Gaard a 1 Rd 2 Mk	128		
Kam 96 a 1 Rd	96		
Gjed 96 a 3 Mk	18		
Kaptein Hellesens Andel i Kl. Fiskeri			
Mjøbord og Blaamelg 97 a 3 Mk	48	3	
Fisk og Fiskeriskontant	6		
3 Td Fiskeboffin a 16 Rd	48		
Accidents	90		
Summa Indtægt	839½	4	12½

Udgifter

Gasprovision af Indtægt og Effecter	95½		
Forbidskat, Afgift af Eiendom og Forretningsvogn	36		
Assurance Forretningsbygningen	16		
Laadmands Hyre	6		
Broadvedtingent af Forretning	4		
Vognmandsleie	10		
Skibsgaardsleie	3		
Afgift til Sattigkassen	16		
Summa Udgift =	183½	3	
pr. Balance Beholdg	655	4	12½

Jeg skal ikke undlade at anmelde, at Bogholder Andersen i Kristiansund, maa skrive Regningen, Skorstein Bergmann i Trondhjem.

Skonne. den 29de December 1820.

Jensen

ad 2916